

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/220/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119212731
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119212731.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. F., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, B. F., štátnej občianky Slovenskej republiky, trvale bytom M. C. XXXX/XX, H., t. č. bytom G. X, bunka číslo XX, H. a otca, neurčeného, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e s a nasledovné neodkladné opatrenie:

„Maloletý O. F., nar. XX.XX.XXXX sa ponecháva v starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., D..

II. Z a č í n a s a bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým O. F.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej len „úrad“) podnetom zo dňa 16.12.2019 žiadal, aby súd v termíne do 17.01.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by rozhodol o ponechaní maloletého O. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., H. (ďalej len „CDR“). Zároveň žiadal, aby súd bez návrhu začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým O.. V podnete úrad uviedol, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 31P/77/2018-59 zo dňa 04.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2019, bolo nariadené výchovné opatrenie a to pobyť v zariadení na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa na dobu 6 mesiacov, ktoré sa realizuje v CDR. Počas plynutia výchovného opatrenia boli matke určené úlohy na dosiahnutie cieľa. Mala aktívne pracovať na úprave a zlepšení svojich rodinných a sociálnych pomerov, nájsť si stále zamestnanie s pravidelným a dlhodobým príjmom. Ďalej si mala zabezpečiť bývanie a zotrvanie v danej domácnosti dlhobojšie, riadne si uhrádzať nájomné, prejavovať aktívny záujem o deti a spolupracovať s úradom a CDR. Dňa 18.10.2019 matka na spoločnom stretnutí v CDR sama uznala, že nemá vytvorené podmienky pre návrat detí do jej starostlivosti, ale zároveň uviedla, že sa pokúsi nájsť a vybaviť si bývanie, že urobí pre to všetko. Dňa 12.11.2019 úrad vykonal šetrenie v domácnosti matky a bolo zistené, že naďalej neoprávnene obýva mestskú nájomnú bunku na G. ulici v H.. Na Okresnom súde Trenčín je vedené proti matke konanie pod spisovou značkou 20C/38/2019 o vypratanie nehnuteľnosti. Na matku bol k 31.12.2018 vyhlásený osobný bankrot. Po tomto termíne jej opäť narastajú dlhy. Aktuálne dlhuje na nájomnom od 01.01.2019 sumu 332,69 Eur, za vodu 456,80 Eur a za komunálny odpad úhrady neplatí vôbec. Mesiac pred uplynutím platnosti uloženého výchovného opatrenia sa opäť uskutočnilo spoločné stretnutie na pôde CDR, kde matka uviedla, že stále býva v mestskej nájomnej bunke, kde nehradí nájomné a ani zálohové platby za vodu. Elektriku hradí jej plnoletá dcéra. Matka ďalej uviedla, že od 16.12.2019 má možnosť prenajať si dvojizbový byt v H., kde by mala hradiť nájomné 330,- Eur mesačne s tým, že pri podpise zmluvy musí uhradiť dva nájom dopredu. Matka nevedela uviesť adresu tohto prenájmu, nevedela uviesť ani meno vlastníka prenajímanej nehnuteľnosti a ani telefonicky kontakt na neho. Matka tiež uviedla, že od 01.10.2019 jej bola zmenená pracovná zmluva, pracuje ako upratovačka na strednej škole, kde by mala mať zmluvu na jeden rok. Keďže

matka na stretnutie nepriniesla žiadne doklady (pracovnú zmluvu, bližšie informácie o prisľúbenom prenájme) bola jej poskytnutá lehota na ich predloženie do 10.12.2019 do 11.00 hod. Matka uvedené doklady nezabezpečila a nepriniesla. O maloleté dieťa matka v zariadení prejavuje záujem, dieťa v zariadení navštevuje a jeden víkend v mesiaci sa realizuje krátkodobý pobyt detí v domácnosti matky. Úrad teda konštatuje, že matka za 5 mesiacov trvania uloženého výchovného opatrenia si neupravila podmienky tak, aby sa jej maloleté dieťa mohlo vrátiť do osobnej starostlivosti. Úrad sa nestotožňuje s názorom CDR, že „v prípade zhoršenia situácie navrhuje využiť možnosť dobrovoľného pobytu matky s deťmi a využitie terénnych a ambulantných služieb CDR“, nakoľko k takejto forme vykonávania opatrení SPODaSK musí byť k dispozícii v prípade ostatných maloletých detí matky umiestnených do CDR, súhlas otca. Situácia na strane matky je nestála, jednak v oblasti sociálnych pomerov, finančného zabezpečenia rodiny ale i zabezpečenia bytovej otázky. Matka si od umiestnenia maloletých detí v CDR nenašla vhodné bývanie. Účelovo zavádzala úrad, že má bývanie zabezpečené, hoci to nebola pravda. Je však potrebné poukázať aj na nemotivujúci prístup matky k plneniu školskej dochádzky, čo ovplyvňuje možnosti ďalšieho uplatnenia detí, pokiaľ by sa vrátili do osobnej starostlivosti matky. Rovnako nezodpovedne sa matka stavia k úhrade mesačných platieb nákladov bývania. I keď má príjem, ako deklaruje, tento nevie preukázať a svoje finančné záväzky si žiadnym spôsobom neplní. Maloletý O. má 6 rokov a navštevuje prípravny ročník Z.. Správanie má dobré. So súrodencami má vybudovaný silný citový vzťah a rovnako tak aj k matke. Zdravotný stav má dobrý. Záverom úrad uvádza, že dôvody, pre ktoré bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov detí, matka doposiaľ neodstránila. Nemá pre maloleté deti vytvorené vhodné rodinné a sociálne pomery. Úrad konštatuje, že výchovné opatrenie, ktoré začalo plynúť 17.07.2019 a bolo uložené na dobu 6 mesiacov, nespĺnilo účel. Matka nemá vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa a ani nikto z rodiny neprejavil záujem zabezpečiť maloletému dieťaťu starostlivosť.

2. Súd sa oboznámil s podnetom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a s obsahom spisu spisovej značky 26P/220/2019 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/77/2018-59 zo dňa 04.07.2019 bolo maloletému dieťaťu nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov, pobyt v zariadení Centra pre deti a rodiny R., najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2019.

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 360 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

8. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové

konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

10. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

11. V danej veci mal súd za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné. Z doposiaľ zistených skutočností mal súd za osvedčené, že si matka dieťaťa neupravila svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby jej maloleté dieťa mohlo byť vrátené do osobnej starostlivosti. Skutočnosť, že matka nemá vytvorené podmienky pre návrat detí do jej starostlivosti, uznala sama matka pri pohovore. Matka s úradom nedostatočne spolupracuje a dôvody, pre ktoré bolo výchovné opatrenie nariadené, matka doposiaľ neodstránila, preto možno konštatovať, že nariadené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Zároveň sa nepodarilo nájsť žiadnu inú vhodnú osobu z príbuzných maloletého dieťaťa, ktorá by bola ochotná vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, preto súd dospel k záveru, že v súčasnosti bude v záujme maloletého O. jeho ponechanie v Centre pre deti a rodiny R. spolu s ostatnými súrodencami umiestnenými v CDR, s ktorými má O. vybudované silné citové vzťahy. Na základe uvedených skutočností, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a nariadil ponechanie maloletého O. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny R..

12. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín začal súd bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, a to v zmysle § 360 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

Proti výroku o začatí konania bez návrhu (výrok II.) odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti ponechania maloletého dieťaťa (výrok I.) vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).